

Onderwerp
Meerjarenprogramma Almere 2.0 2021-2025

Gedeputeerde Staten stellen voor

1. Beslispunten
 1. Kennis te nemen van het Meerjarenprogramma Almere 2.0 2021-2025.
 2. In te stemmen in de periode 2021-2025 te werken langs zes Programmalijnen en de onderliggende sleutelprojecten.
 3. Het financiële kader vast te stellen en dit te verwerken in de programmabegroting 2021.
2. Doelstelling programmabegroting
Dit onderwerp past binnen het programmaonderdeel 1.1 Ruimtelijke ontwikkeling, wonen en landschap.
3. Eerdere behandeling
 - Vaststelling van de Rijksstructuurvisie Amsterdam Almere Markermeer op 19 februari 2014.
 - Goedkeuring van de Nadere uitwerking Uitvoeringsovereenkomst Almere 2.0 op 28 mei 2014.
 - Instemming met het Meerjarenprogramma Almere 2.0 2017-2021 op 9 november 2016.
4. Bevoegdheden PS en doel behandeling
Het doel van dit voorstel is Provinciale Staten mee te nemen in het besluitvormingsproces van het Meerjarenprogramma Almere 2.0 2021-2025 (MJP). Provinciale Staten kunnen budget neutrale veranderingen aanbrengen in het voorliggende meerjarenprogramma. Bijvoorbeeld door te kiezen voor een andere verdeling van middelen over de projecten, of door projecten te laten vervallen en nieuwe projecten toe te voegen. Ter ondersteuning hiervan is de afweging van de colleges van de provincie en gemeente Almere inzichtelijk gemaakt (zie bijlage)
 - A-lijst: het meerjarenprogramma zoals dat wordt ingebracht door beide colleges.
 - B-lijst: de (deel)projecten die in de afweging van beide colleges zijn afgevallen.

Deze mogelijkheid wordt vanzelfsprekend ook geboden aan de gemeenteraad. In het geval van een afwijkend besluit door Provinciale Staten en de gemeenteraad, zullen de beide colleges hierover met elkaar in gesprek gaan.
5. Verdere behandeling PS
Het Meerjarenprogramma omvat een jaarlijkse provinciale bijdrage. Op basis van het Meerjarenprogramma wordt ieder jaar een Jaarprogramma opgesteld. Dit Jaarprogramma wordt, gelijktijdig met de behandeling van de provinciale programmabegroting, voorgelegd aan Provinciale Staten. Over het totale programma wordt tenminste jaarlijks gerapporteerd in het afzonderlijke jaarverslag Almere 2.0 wat wordt opgesteld door gemeente Almere, de provincie en het Rijk. Deze jaarverslagen worden aangeboden aan Provinciale Staten. Indien daar aanleiding toe is, wordt gedurende het jaar per project gerapporteerd of worden besluiten voorgelegd. Conform de toezegging van gedeputeerde De Reus (30 oktober 2019, nr. 127) zullen

Provinciale Staten
24 juni 2020

Agendapunt

Lelystad
12 mei 2020

Registratienummer
2597779

Afdeling/Bureau
GE

Portefeuillehouder
Reus, J. de

Routing

Commissie Ruimte, Natuur en Duurzaamheid:
Beeldvormend:
3 juni 2020

Oordeelsvormend:
10 juni 2020

Gedeputeerde Staten bij grote projecten binnen de jaarprogramma actief naar de Staten toekomen om die te bespreken.

6. Korte toelichting op voorstel

Het doel van het voorliggende meerjarenprogramma is in de periode 2021-2025 een bovenregionale impuls te geven aan een gezond groeiend Almere. De provincie werkt daarvoor samen met gemeente Almere en het Rijk onder de noemer Almere 2.0. Een groei die niet alleen gaat over woningaantallen, maar juist ook over zaken als werkgelegenheid, onderwijs en cultuur. Om dit te realiseren, is in 2013 het gezamenlijk Fonds Verstedelijking Almere (FVA) ingesteld. Hieruit worden sleutelprojecten gerealiseerd die een substantieel verschil maken in de stad. Voorbeelden zijn het vernieuwen van het Station Almere Centrum, de Flevo Campus en het aanjagen van de circulaire economie. Het meerjarenprogramma biedt ruimte om nieuwe impulsen te geven aan sleutelprojecten of nieuwe sleutelprojecten te starten.

Het voorstel is de bestedingen vanuit het FVA de komende vijf jaar te richten langs zes programmalijnen waarbinnen sleutelprojecten worden gerealiseerd, te weten:

1. Hart van de stad
2. Leer- en werkomgeving
3. Circulaire economie en Energie
4. Cultuur en toerisme
5. Vernieuwend wonen
6. Groene en Waterrijke identiteit

Provinciale Staten worden gevraagd in te stemmen met deze zes programmalijnen en de onderliggende sleutelprojecten, en de jaarlijkse bijdrage daarvoor op te nemen in het meerjarige begrotingskader. Daarmee worden de kaders vastgesteld waarbinnen de komende 5 jaar de bestedingen vanuit het FVA kunnen plaatsvinden.

7. Beoogd effect

De effecten van de bovengenoemde programmalijnen zijn als volgt:

1. Hart van de Stad

Gericht op economische structuurversterking. Dit gebeurt in nauwe samenwerking met de ondernemers in het stadscentrum. Grote projecten in Hart van de Stad, zoals het Station Almere Centrum en het Rondje Weerwater zijn in uitvoering.

2. Leer- en werkomgeving

Onderwijs en arbeidsmarkt zijn essentiële basis voor economische structuurversterking. Daarom wordt ingezet op doorontwikkeling van het middelbaar en hoger onderwijs in Almere en aansluiting van de Almeerse beroepsbevolking op de arbeidsmarkt.

3. Circulaire economie en Energie

Deze lijn richt zich hoofdzakelijk op het verder ontwikkelen van Almere als regionale hotspot in de circulaire economie. Dit gebeurt in nauwe samenwerking met ondernemers in Flevoland. Ook wordt ingezet op de doorontwikkeling van duurzame energiesystemen.

4. Cultuur en toerisme

Met deze programmalijn wordt gewerkt aan culturele en recreatieve impulsen. Versterking van het gebied Kustzone Poort in nauwe samenwerking met de culturele en recreatieve ondernemers in het gebied. Versterking van de Almeerse Poort Oostvaardersplassen als onderdeel van het Nationaal Park Nieuwland. Ook dit in samenwerking met Flevolandse ondernemers en natuurorganisaties. Met de museale voorziening wordt samen gewerkt aan een impuls aan het culturele klimaat op lange termijn.

5. Vernieuwend Wonen

Vanuit deze programmalijn zijn de afgelopen jaren experimenten mogelijk gemaakt rondom Tiny Houses, de prijsvraag Who Cares en het Wikihouse. Het programma wordt geladen met nieuwe thema's en experimenten om ook de komende jaren weer kennis en ervaring op te doen om te kunnen anticiperen op de woonvraag van morgen.

6. Groene en Waterrijke identiteit

Er wordt ingezet op het beter benutten en waar nodig versterken van de bijzondere landschappen in en om Almere zoals het stadsbos Almeerderhout. Daarnaast zijn het verder ontwikkelen van enkele groengebieden en het stimuleren van bewegingen in het groen speerpunten in deze programmalijn.

Handelingsperspectief

Op dit moment werken het Rijk, provincie Flevoland, gemeente Amsterdam en gemeente Almere samen aan een nieuwe set afspraken over de Oostflank van de Metropoolregio Amsterdam. Dit Handelingsperspectief wordt binnen een jaar afgerond. Vervolgens zal een uitvoeringsagenda opgesteld worden. Hierdoor kan het wenselijk zijn om het meerjarenprogramma aan te scherpen of aan te vullen. Hiervoor worden middelen gereserveerd.

8. Argumenten

1.1 Vanuit het programma Almere 2.0 wordt gewerkt aan een gezond groeiend Almere. Daarbij zetten we lijnen uit voor de lange termijn ontwikkeling van de stad. Maar ook investeren we vanuit het FVA in het hier en nu. Zodat de stad stapsgewijs maar gestaag verder groeit naar een nog completere stad voor de Almeerders en de regio. We richten ons op het versterken van de goede dingen die er al zijn, maar ook op het aanpakken van zaken die de stad en mensen soms ook kwetsbaar maken. Het gaat onder meer over werkgelegenheid en een goede bereikbaarheid. Maar ook over impulsen in bijvoorbeeld onderwijs, cultuur en een levendig stadscentrum.

In de lange periode die we werken aan dit programma zullen we jaren kennen van grote economische voorspoed maar ook perioden van onzekerheid tegenkomen. Op dit moment bevinden we ons met de corona-crisis in zo'n periode van onzekerheid. Dat betekent niet dat ons werk stopt. Sterker nog, het versterken van de dingen die goed gaan en het vergroten van weerbaarheid is belangrijker dan ooit. Met dit Meerjarenprogramma wordt de ambitie voor de periode 2021-2025 geschetst. Inclusief de programmalijnen en sleutelprojecten vanuit het Fonds Verstedelijking Almere die daarbij horen. Er wordt fors ingezet op het versterken van de economie, het onderwijs en cultuur om zo een aantal verschilmakers voor de stad en de regio realiseren. Net als in voorgaande jaren gebeurt dat in nauwe samenwerking met vele partners in de stad en de regio.

We beseffen dat de coronacrisis een verregaand effect heeft op de Almeerse samenleving. Bij de uitvoering van het Meerjarenprogramma zal daarom extra aandacht uitgaan naar de gevolgen hiervan. Er zullen gaandeweg nieuwe vraagstukken ontstaan die om flexibiliteit en veerkracht vragen. In overleg met de betrokken partners wordt bekeken hoe hier mee om wordt gegaan en of wijzigingen in de uitvoering van Sleutelprojecten wenselijk zijn. Hiermee proberen we maximaal in te spelen op wat er nodig is in deze onzekere tijden. Mocht dat tot wijzigingen in het Meerjarenprogramma leiden dan gaan we daarover natuurlijk met u in gesprek.

1.2 Rijk, provincie en gemeente hebben afgesproken dat iedere vier jaar een nieuw meerjarenprogramma wordt vastgesteld, waarbij de opeenvolgende meerjarenprogramma's steeds één jaar overlappen. Op dit moment is het Meerjarenprogramma 2017-2021 in uitvoering. Dat betekent dat in 2020 besluitvorming plaats dient te vinden over het Meerjarenprogramma 2021-2025. Hiermee worden door Provinciale Staten en gemeenteraad de kaders vastgesteld op basis waarvan de jaarprogramma's in de periode 2021-2025 kunnen worden opgesteld. Deze jaarprogramma's worden vervolgens gelijktijdig met de behandeling van de begroting aangeboden aan Provinciale Staten en gemeenteraad ter besluitvorming.

In totaal omvat het meerjarenprogramma een voorstel om € 118,6 miljoen aan nieuwe middelen vanuit het FVA te besteden aan de onderstaande programmalijnen en sleutelprojecten.

Statenvoorstel

Registratie

2597779

Bladnummer

5

bedragen x € 1.000

Meerjarenperspectief FVA 2021-2025	oud	nieuw					Totaal nieuwe middelen	oud + nieuw
	Bestaande middelen 2021 (incl. index)	2021	2022	2023	2024	2025		
bijdrage Almere	8.082	0	8.082	8.082	8.082	8.082	32.328	40.410
bijdrage Provincie	6.700	0	6.700	6.700	6.700	6.700	26.800	33.500
bijdrage Rijk, grondverkopen Oosterwold	17.019	0	15.500	9.500	8.000	8.000	41.000	58.019
revoluerende middelen	38	0	30	27			57	95
Beginstand reserve FVA	4.988						0	4.988
Vrije ruimte MJP 2017-2021		8.268	0	0	0	0	8.268	0
totaal beschikbaar	36.827	8.268	30.312	24.309	22.782	22.782	108.453	137.012
proceskosten programma Almere 2.0	-1.200	0	-1.200	-1.200	-1.200	-1.200	-4.800	-6.000
Handelingsperspectief, optie 1	0	-1.000	-2.500	-2.500	-2.500	-2.500	-11.000	-11.000
Bijdrage organisatiekosten Oosterwold	0	-150	-150	0	0	0	-300	-300
<i>subtotaal proceskosten</i>	<i>-1.200</i>	<i>-1.150</i>	<i>-3.850</i>	<i>-3.700</i>	<i>-3.700</i>	<i>-3.700</i>	<i>-16.100</i>	<i>-17.300</i>
programmaliijnen								
Hart van de Stad								
Programmasturing lijn 1	-250	0	-250	-250	-250	-250	-1.000	-1.250
Station en stationsomgeving	-4.512	0	0	0	0	0	0	-4.512
(Rondje) weerwater	-1.376	-3.480	-1.130	-680	-680	-380	-6.350	-7.726
Almere Centrum	-970	-1.180	-1.180	-1.430	-1.930	-430	-6.150	-7.120
Floriade	-4.281	0	0	0	0	0	0	-4.281
<i>subtotaal</i>	<i>-11.389</i>	<i>-4.660</i>	<i>-2.560</i>	<i>-2.360</i>	<i>-2.860</i>	<i>-1.060</i>	<i>-13.500</i>	<i>-24.889</i>
Leer- en werkomgeving								
Programmasturing lijn 2	-250	0	-250	-250	-250	-250	-1.000	-1.250
Floriade Werkt	-777	0	0	0	0	0	0	-777
Flevo Campus	-4.549		-2.500	-2.500	-2.500	-2.400	-9.900	-14.449
Internationale Campus	-1.496	0	0	0	-1.250	0	-1.250	-2.746
Kenniscampus Stadshart	0	-1.000	-1.000	-1.000	-2.500	-2.500	-8.000	-8.000
MBO ICT Field Lab	0	-400	-400	-400	-400	-400	-2.000	-2.000
<i>subtotaal</i>	<i>-7.072</i>	<i>-1.400</i>	<i>-4.150</i>	<i>-4.150</i>	<i>-6.900</i>	<i>-5.550</i>	<i>-22.150</i>	<i>-29.222</i>
Circulaire economie en Energie								
Programmasturing lijn 3	-250	0	-250	-250	-250	-250	-1.000	-1.250
Circulaire economie	-831	-2.100	-3.300	-3.200	-2.200	-700	-11.500	-12.331
Duurzame energie	-63	0	-700	-800	0	0	-1.500	-1.563
<i>subtotaal</i>	<i>-1.144</i>	<i>-2.100</i>	<i>-4.250</i>	<i>-4.250</i>	<i>-2.450</i>	<i>-950</i>	<i>-14.000</i>	<i>-15.144</i>
Cultuur en toerisme								
Programmasturing lijn 4	-250	0	-250	-250	-250	-250	-1.000	-1.250
Kustzone Almere Poort/Duin	-3.118	-1.000	-2.000	-1.500	-1.500	-1.000	-7.000	-10.118
Museale voorziening	0	-2.000	-3.000	-2.000	-2.000	-4.000	-13.000	-13.000
Nationaal Park Nieuw Land - Almeerse Poort	-3.555	-50	-1.000	-2.350	-2.000	-2.000	-7.400	-10.955
<i>subtotaal</i>	<i>-6.922</i>	<i>-3.050</i>	<i>-6.250</i>	<i>-6.100</i>	<i>-5.750</i>	<i>-7.250</i>	<i>-28.400</i>	<i>-35.322</i>
Vernieuwend Wonen								
Experimenten Vernieuwend Wonen	-832	0	-800	-800	-800	-800	-3.200	-4.032
<i>subtotaal</i>	<i>-832</i>	<i>0</i>	<i>-800</i>	<i>-800</i>	<i>-800</i>	<i>-800</i>	<i>-3.200</i>	<i>-4.032</i>
Groene en waterrijke identiteit								
Programmasturing lijn 6	0	-250	-250	-250	-250	-250	-1.250	-1.250
Unieke landschappen: Almeerderhout en Eemvalle	0	-300	-500	-2.800	-2.700	-2.700	-9.000	-9.000
Excellent groene en gezonde leefomgeving	0	-280	-2.820	-1.300	-300	-300	-5.000	-5.000
Ecologische verbindingen	0	-550	-1.000	-1.000	-700	-250	-3.500	-3.500
<i>subtotaal</i>	<i>0</i>	<i>-1.380</i>	<i>-4.570</i>	<i>-5.350</i>	<i>-3.950</i>	<i>-3.500</i>	<i>-18.750</i>	<i>-18.750</i>
Risicobuffer	0	-500	-500	-500	-500	-500	-2.500	-2.500
totaal kosten	-28.559	-14.240	-26.930	-27.210	-26.910	-23.310	-118.600	-147.159
Verloop Fonds	8.268	-5.972	3.382	-2.901	-4.128	-528	-10.147	-10.147

1.3 In de meerjarenbegroting wordt rekening gehouden met een jaarlijkse storting in de reserve Almere 2.0 van € 6,7 miljoen. Daardoor zijn de middelen voor het financieel kader van het MJP beschikbaar vanuit die reserve.

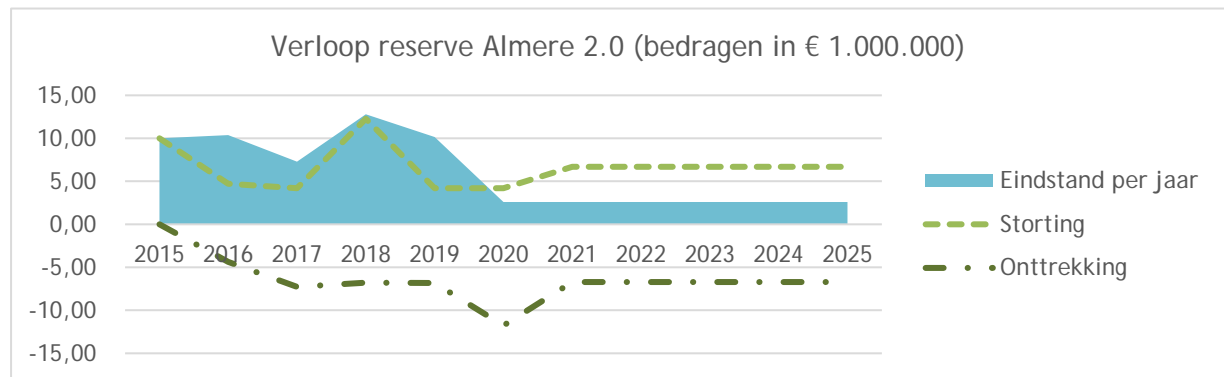
Op basis van de Nadere uitwerking Uitvoeringsovereenkomst Almere 2.0 is door de provincie tot en met 2020 een maximale storting van € 31 miljoen toegezegd.

In de volgende tabel is weergegeven wat de werkelijke betalingen zijn geweest en wat er nog verplicht is.

	Betaald				Verplicht		Totaal
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
Regulier	1,84	7,27	4,72	3,30	9,92	0,00	27,05
Floriade	2,00	0,00	2,05	1,35	1,85	2,75	10,00
Totaal	3,84	7,27	6,77	4,65	11,77	2,75	37,05

In 2021 is nog € 2,75 miljoen te betalen, als restant van de geormerkte € 10 miljoen voor de Floriade. De werkelijke en verplichte bedragen zijn hoger dan het toegezegde bedrag van € 31 miljoen, wat wordt voornamelijk wordt veroorzaakt door een aanvullende storting in het fonds vanuit de vrijval van het IFA2 programma (€ 5,57 miljoen). De overige € 0,48 miljoen komt voort uit de omvang van het Jaarprogramma 2020 (o.a. naar voren halen station Almere) en zal in overleg met de fondsbeheerder worden gecompenseerd met de bijdragen voor het nieuwe meerjarenprogramma.

Vanaf 2021 is in het meerjarige begrotingskader van de provincie een jaarlijkse storting van € 6,7 miljoen opgenomen in de reserve Almere 2.0. De gevraagde provinciale bijdrage in het MJP 2021-2025 is gelijk aan dat bedrag. Dat blijkt uit de tabel met het meerjarig perspectief in hoofdstuk 9 van het MJP (#2597962).

Zoals blijkt uit het verloopoverzicht van de reserve fluctueert de jaarlijkse bijdrage. Voor de komende jaren kan ook worden verwacht dat de te betalen bijdragen niet jaarlijks gelijk zijn. Er is nu een buffer van circa € 2,5 miljoen aanwezig in de reserve Almere 2.0 waarmee de jaarlijkse fluctuaties opgevangen kan worden. De reserve en de jaarlijkse stortingen zijn toereikend voor het MJP 2021-2025.

9. Kanttekeningen

1.1 Er is een overprogrammering opgenomen in het Meerjarenprogramma 2021-2025

In het Meerjarenprogramma 2021-2025 wordt gewerkt met een beperkte overprogrammering. Deze bedraagt € 10,15 miljoen (9,4% van de beschikbare middelen). De ervaring uit de voorgaande jaren leert dat de overprogrammering in de loop van de tijd wordt opgelost. Bijvoorbeeld door het

vrijvallen van middelen als na een haalbaarheidsonderzoek blijkt dat een sleutelproject (gedeeltelijk) niet tot uitvoering kan komen.

Uitgangspunt blijft dat binnen het FVA nooit meer geld wordt uitgegeven dan er binnen is gekomen. Hierop wordt gestuurd in de jaarprogramma's. Het Bestuurlijk Overleg Almere 2.0 heeft besloten om in het voorjaar 2023 de balans op te maken; er wordt dan zorgvuldig gekeken of de overprogrammering ingelopen wordt of dat het nodig is om (deel)projecten te laten vervallen om binnen het financiële kader te blijven. Voor de provincie betekent dit dat er totale bijdrage in de jaren 2021 tot en met 2025 nooit hoger mag zijn dan € 33,5 miljoen (5 jaar x € 6,7 miljoen).

10. Bijlagen

Naam stuk:	eDocs nummer:	Bijgevoegd of periode ter inzage
Concept Meerjarenprogramma FVA 2021-2025	2597962	bijgevoegd
Afwegingen sleutelprojecten Meerjarenprogramma FVA 2021-2025	2597963	bijgevoegd